

Yhtymän työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden toimintasuunnitelma vuosille 2020-2021

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä

Marita Simola

työhyvinvointipäällikkö

Työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden johtaminen

Tavoitteena on

1. Edistää ja varmistaa työntekijöiden ja työyhteisöjen työturvallisuuden toteutuminen
2. Edistää ja tukea työntekijöiden ja esimiesten työkykyä ja terveyttä
3. Edistää ja vahvistaa hyvää vuorovaikutusta ja yhteistyötä työyhteisöissä ja koko organisaatiossa
4. Tukea ja mahdollistaa työn sujuminen ja muutosten toteutuminen

Roolit ja vastuut

Johto

- Ø Vastaa työkykyjohtamisesta osana strategista johtamista.
- Ø Asettaa työkykyjohtamisen tavoitteet ja seuraa toteutumista.

Toimialajohto

- Ø Vastaa toimialansa työkykyjohtamisesta.
- Ø Asettaa toimialakohtaiset tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista.
- Ø Varmistaa osaamisen ja esimiesten tuen.
- Ø Tekee strategista yhteistyötä työterveyshuollon, työsuojelun ja HR:n kanssa.

Keskijohto

- Ø Vastaa tulosalueensa/tulosyksikkönsä työturvallisuudesta ja työhyvinvoinnista.
- Ø Asettaa vastuullaan olevan tulosalueen/yksikön tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista.
- Ø Ohjaa, neuvoo ja tukee esimiehiä.
- Ø Varmistaa esimiesten ja henkilöstön työkykyosaamisen.
- Ø Seuraa henkilöstön työkykyisyyttä.
- Ø Tekee yhteistyötä työterveyshuollon, työsuojelun ja HR:n kanssa.

Esimies

- Ø Vastaa työyksikön työturvallisuudesta ja työhyvinvoinnista.
- Ø Asettaa työkykytavoitteet ja ennakoii työkykyriskejä.
- Ø Toimii yhdessä sovittujen periaatteiden mukaisesti henkilöstön kanssa.
- Ø Ottaa työkykyasiat puheeksi.
- Ø Tekee yhteistyötä terveydenhuollon, työsuojelun ja HR:n kanssa.
- Ø Tunnistaa voimavaratekijöitä ja vahvistaa niitä yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Työntekijä/työyhteisö

- Ø Edistää ja ylläpitää työkykyään.
- Ø Ottaa puheeksi työkykyasiat.
- Ø Vahvistaa voimavarojaan ja kehittää osaamistaan.
- Ø Ottaa työhön liittyvät kehittämisideat puheeksi työyhteisössä.

Työsuojeluvaltuutetut/luottamusmiehet

- Ø Tuottaa tietoa toiminnan tueksi.
- Ø Seuraa ja arvioi henkilöstön työkykyä yhteistyössä työnantajan ja työterveyshuollon kanssa.
- Ø Tukee henkilöstöä työkykyasioissa.

Työterveyshuolto

- Ø Tukee ja arvioi henkilöstön työkykyisyyttä.
- Ø Tuottaa tietoa henkilöstön työkyvystä ja työn terveellisyydestä.
- Ø Edistää työyhteisöjen toimivuutta ja työolosuhteiden terveellisyyttä.
- Ø Ennakoi työkykyriskejä ja vahvistaa työkykyä työyhteisöissä.

Henkilöstöpalvelut

- Ø Tuottaa tietoa johtamisen tueksi.
- Ø Ylläpitää ja kehittää työkykyjohtamisen toimintamalleja.
- Ø Tukee työntekijöitä, esimiehiä ja keskijohtoa työkyvyn tuen prosesseissa.

Yhtymän työkyvykoordinaattori

- Ø Yhtymätasoisien uudelleensijoittumisen ja urasuunnittelun koordinointi

Tavoite: Terveelliset ja turvalliset työskentelyolosuhteet

Toimenpiteet	Seurantamittari / tavoite	Ohjeet
Työturvallisuusvastuut Yhtymässä yleisiin työturvallisuusasioihin perehdytetään SoTeTurva-verkkoperehdytysmateriaalin avulla. Kurssin osa-alueita ovat työturvallisuuden perusteet, työergonomia, työväkivalta, psykososiaaliset kuormitustekijät, työmatka ja sisäinen liikkuminen sekä kemialliset ja biologiset tekijät. Verkkokurssi on Pätevässä.	Esimiehet ovat suorittaneet SoTeTurva-verkkoperehdytyksen.	Riskienhallintapolitiikka
Työturvallisuusilmoitukset työyksiköissä - Työntekijät tekevät HaiPro-järjestelmään työturvallisuusilmoitukset vaaratapahtumista. Ilmoitus käsitellään esimiehen kanssa ja tarvittaessa koko työyhteisön kanssa. - Työtapaturmien ehkäisemiseksi suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet. Toimenpiteiden riittävyttä seurataan yhteisissä palaverissa. - Työturvallisuusriskien arvioinnissa tapaturman vaarat otetaan huomioon riskien suuruutta arvioitaessa. - Työterveyshuollon työpaikkaselvityksissä keskustellaan työturvallisuusilmoitusten määrästä ja sisällöstä. - Yhtymään tehdään ohje vakavien työtapaturmien tutkintaan Kokonaisvaltainen työväkivallan hallintamalli –hankkeessa.	Kaikki HaiPro-järjestelmään tehdyt työturvallisuusilmoitukset on käsitelty.	Työtapaturmien ja vaaratilanteiden ilmoitus ja käsittely (HaiPro-järjestelmä) Terävien instrumenttien aiheuttamien tapaturmien ehkäisy
Työn vaarojen ja haittojen tunnistaminen työyksiköissä - Työn vaarat ja haitat arvioidaan vähintään kerran vuodessa ja aina työolosuhteiden muuttuessa tai vakavien työtapaturmien jälkeen. Työturvallisuusriskit kirjataan HaiPro-järjestelmään ja tallennetaan henkilöstön nähtäville. - Työturvallisuusriskien arvioinnin perusteella laaditaan toimenpidesuunnitelma riskien vähentämiseksi tai poistamiseksi. Toimenpidesuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisin väliajoin, vähintään kerran vuodessa. Toimenpiteen toteutuessa ja työturvallisuusriskin vähentyessä tehdään merkinnät HaiPro-järjestelmään. - Työturvallisuusriskit arvioidaan aina ennen työpaikkakäyntiä, jonka työterveyshuolto tekee noin viiden vuoden välein tai kun työskentelyolosuhteet oleellisesti muuttuvat. Esimies ilmoittaa työterveyshuoltoon milloin arviointi on tehty. - Yhtymässä on työturvallisuusriskien arvioinnista toimintaohje, joka on päivitetty vuonna 2019. - Työturvallisuusriskien arvioinnista järjestetään esimiehille koulutusta ja työsuojeluvaltuutetut auttavat työyksiköitä työturvallisuusriskien arvioinnissa. - Esimiestyön kuormittavuuden arviointi tehdään aina työturvallisuusriskien arvioinnin yhdessä joko yhdistäen sen koko työyhteisön arviointiin tai esimiesryhmälle tehdään oma arvio.	Työturvallisuusriskien arvioinnit on tehty ja tarkennettu vuosittain. Yhtymässä ei ole merkittäviä tai vakavia työturvallisuusriskejä. Työturvallisuusriskien riskiluokat ovat alle 4,	Työturvallisuusriskien arviointi - ohje Työterveyshuollon toimintasuunnitelma 2020 Toimintamalli sisäilmasto-ongelmien selvittelyssä
Sisäilmasto-ongelmat käsitellään yhtymän ohjeen mukaisesti.		

Tavoite: työkykyiset työntekijät

Toimenpiteet	Seurantamittari / tavoite	Ohjeet
Tukea työkykyyn -toimintamallin mukainen toiminta - Työntekijöillä on perustiedot siitä, miten yhtymässä toimitaan työkykyyn liittyvissä asioissa. Työntekijät perehtyvät Tukea työkykyyn –toimintamalliin ja sen liitteisiin. - Työyksiköissä toimitaan Tukea työkykyyn -toimintamallin mukaisesti. Esimies käy työkykykeskustelut työntekijöiden kanssa toimintamallin mukaisesti. - Esimies ja työterveyshuolto tarjoavat korvaavaa työtä sairauspoissaolon sijaan. - Yhtymän ohjeissa on kuvattu toimintamallit puuttua mm. epäasialliseen työkäyttäytymiseen ja päihdeongelmatilanteisiin. - Ota päihteet puheeksi työpaikalla -verkkokurssi on esimiesten ja työntekijöiden käytettävissä. - Työkykykeskustelussa esimiehet voivat käyttää VatuPassi-keskustelualustaa, joka tarjoaa rakenteet keskustelulle. Esimiehille järjestetään VatuPassi-valmennusta. - Kevan Oppimisympäristö työkykyjohtamisesta esimiesten käytettävissä.	Työkykykeskustelut on käyty Tukea työkykyyn -toimintamallin mukaisesti. Sairauspoissaolojen määrä vähenee. Korvaavan työn käyttö lisääntyy verrattuna edelliseen vuoteen.	Tukea työkykyyn -toimintamalli Korvaavan työn toimintaohje Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun selvittelymenettely Päihdeohje Työterveyshuollon toimintasuunnitelma 2020
Työterveyshuolto esimiesten ja työntekijöiden tukena työkykyasioissa - Sähköinen terveystarkastus tehdään työyhteisöissä viiden vuoden välein. Terveystarkastuksen yhteenvedotiedot ovat esimiestyön tukena ja yksilöraportti työntekijän työkyvyn tukena, samoin työterveyshuollon järjestämä yksilö- ja ryhmätuki. - Työterveyshuolto kutsuu lakisääteisiin ja suunnattuihin terveystarkastuksiin, joissa testataan myös fyysistä työkykyä. - Esimiehen ja työterveyshoitajan säännöllinen yhteydenpito, mm. esimieschat, esimiestapaamiset. - Esimieskonsultaatio esimiestyöhön liittyen. - Työterveyshuolto arvioi esimiesten psykososiaalista kuormittumista hyödyntäen sähköistä terveystarkastusta. Suunnitelma kuormituksen vähentämiseksi tehdään yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.		
Työhyvis.fi-verkkosivut koko henkilöstön käytössä Sivustoilla on asiaa työkyvystä ja sen tuesta, työyhteisöstä ja työturvallisuudesta. Työntekijälle että työyhteisöille suunnattua työkykyasiaa ja herätteitä fyysisen kunnon ylläpitämiseksi.		

Tavoite: hyvinvoivat työyhteisöt

Toimenpiteet	Seurantamittari / tavoite	Ohjeet
Mitä kuuluu? –työhyvinvointikysely - Kyselyn tulokset auttavat kehittämään yhtymän, toimialojen ja työyksiköiden työhyvinvointia. - Kysely tehdään joka toinen vuosi ja niiden tulokset on koko henkilöstön nähtävillä tulosportaalissa. - Kyselyn tuloksia hyödyntäen tunnistetaan työyksiköiden vahvuuksia ja kehittämiskohteita. - Tulosten perusteella laaditaan 1-3 kehittämistoimenpidettä hyvinvoivan työyhteisön ja työkykyisten työntekijöiden mahdollistamiseksi. - Kehittämissuunnitelmien etenemisen seuranta tehdään vähintään kolmannesvuosittain. - Työhyvinvointikyselyn tulokset ja niiden perusteella laaditut kehittämistoimenpiteet sisältyvät työterveyshuollon työpaikkaselvitykseen ja työterveyshuollon esimiestapaamisiin. - Kysely tehdään syksyllä 2020 ja sen avulla kartoitetaan, miten edellisen kyselyn perusteella suunnitellut toimenpiteet ovat toteutuneet ja tarvittaessa tarkennetaan olemassa olevaa suunnitelmää tai kirjataan uusia kehittämiskohteita. - Kyselyn tuloksista kehittämiseen on laadittu esimiehille opas. Työterveyslaitoksen tuottaa Kyselyn tuloksista käytäntöön -esimiesten verkkovalmennusta. - Yhtymässä otetaan esimiesten käyttöön lyhyt työhyvinvointikysely työyhteisön työhyvinvoinnin tilan seuraamiseksi ja keskustelun tueksi. - Työyksiköissä voidaan toteuttaa työhyvinvointi-/työturvallisuustuokioita, joissa käsitellään työhyvinvointiin, työkykyyn ja työturvallisuuteen liittyviä asiakokonaisuuksia. - Työyhteisölle voidaan tehdä pelisäännöt, joiden tavoitteena on lisätä hyvinvointia edistävää käyttäytymistä. Pelisäännöissä nostetaan esille työyhteisölle tärkeitä asioita ja asetetaan tavoite toimivasta työyhteisöstä. Työhyvinvointikorttikoulutukset - Koulutuksella vahvistetaan koko henkilöstön työhyvinvointiin liittyvää osaamista. Koulutus antaa välineitä työhyvinvoinnin kehittämiseen työyksiköissä. - Työsuojeluvaltuutetut järjestävät koulutuksia yleisinä koulutuksina tai niitä voi tilata kohdennetusti.	Mitä kuuluu? -työhyvinvointikysely. Kokonaistyytyväisyys lisääntyy, tavoitetaso 8	Työhyvinvointikyselystä kehittämiseen Työhyvinvointikyselyn tulokset ovat portaalissa, johon omat ohjeet. Työhyvinvointi-/työturvallisuustuokio Työyhteisön pelisääntöjen luominen

Kehittämishanke

Toimenpiteet	Seurantamittari	Ohjeet
Kokonaisvaltainen työväkivallan ennaltaehkäisyn toimintamalli –hanke 1.9.2019-31.8.2021 - Hankkeessa tavoitellaan turvallisuusjohtamiseen liittyvää monitasoista, vastavuoroista oppimisprosessia, jonka yhtenä kohteena on työyhteisö ja sen vastuunoton kehittyminen. - Tavoitteena on ennakoida turvalliset ja yhtenevät toimintamallit ja hyvien käytänteiden ja osaamisen jakaminen eri tulosalueiden välillä. - Hankkeen sisältönä ovat - Yksikkökohtaisten menettelytapaohjeiden tekeminen - Valmiiden yksikkökohtaisten menettelytapaohjeiden arviointi - HaiPro-ilmoitusten ja vakavien työväkivaltatilanteiden tutkiminen - Hetipurku-malli työyhteisön kanssa, asiakkaan kanssa - Työyksiköissä, joissa väkivallan uhka on ilmeinen, tehdään konkreettiset, yksikkökohtaiset menettelytapaohjeet yhteistyössä henkilöstön kanssa. - Työyhteisöcoach tai työsuojeluvaltuutetut auttavat työyksikkökohtaisten menettelytapaohjeiden laadinnassa. - Työyksiköissä perehdytään yhtymän uudistettuun ohjeeseen ja SoteTurva- verkkokurssi suorittamista suositellaan ennen työskentelyn aloittamista. - Hankkeen materiaali julkaistaan Työhyvis-sivuilla.	Uhka- ja työväkivaltailmoitukset sekä niiden käsittely Työyksikkökohtaiset menettelytapaohjeet Työhyvinvointikyselyn tulokset / työväkivallan kokemus SoteTurva-verkkokurssin suorittaminen Työterveyshuollon työpaikkaselvitysraportit / työväkivallan uhka Palaute työyhteisöiltä	Toimintamalli työpaikkaväkivallan torjuntaan Ohje esimiehelle: Yksikkökohtaisen menettelytapa-ohjeen tekeminen työväkivallan uhan hallintaan Ohje esimiehelle: Uhka- ja väkivalta-ilmoituksen käsittely Ohje työntekijälle: Asiakaskohtainen turvasuunnitelma
Työväkivallan uhan hallinnan coaching –prosessi 1.2.2020-31.1.2021 - Hankkeessa tuetaan työväkivallan uhasta kuormittuneiden työyhteisöjen tilannetta Työväkivallan uhan hallinnan coaching -prosesseilla, joissa huomioidaan työyksikön yksilölliset tarpeet. Näitä ovat mm. työväkivallan tilanteista aiheutuneet tunnekokemukset sekä työyhteisön heikko turvallisuus- ja vuorovaikutuskulttuuri. - Tulosalueiden johdolle ja lähiesimiehille kohdennetulla coaching-prosesseilla tuetaan ennakoivan työturvallisuusjohtamisen kehittymistä. - Työsuojeluvaltuutetuille kohdennetussa coaching-prosessissa tuetaan valmentavan työotteen kehittymistä.		

Kehittämishanke

Toimenpiteet	Seurantamittari
Matka kohti hyvää työkykyä hanke 2019-2021 Tavoitteena on kokeilla henkilöstön keskuudessa käytännön toimenpiteitä fyysisen työkyvyn ylläpitämiseksi, liikunta-aktiivisuuden lisäämiseksi, tuki- ja liikuntaelämäntilanteen hyvinvoinnin edistämiseksi ja työstä palautumiseksi.	Kuntotestimittaukset
Kohdennetut työyksikkö/tulosaluekohtaiset projektit Vuoden 2020 aikana 2-4 työyksikköä, jossa toteutetaan työhyvinvoinnin kehittämisen projekti, jonka kesto noin 4 kuukautta. Sisältönä: Kuntotestit ja työkykykysely alussa ja lopussa, voimavaroja työhön -valmennus, yksilövalmennusta, työyhteisön terveyden edistämisen suunnitelma. Mittareina kuntotestien tulokset, työkykykysely ja sairauspoissaolotiedot.	Hankkeen oma palaute- ja Mitä kuuluu? -työhyvinvointikysely
Voimavaroja työhön -valmennus ja terveyden edistämisen suunnitelma 10–15 työyksikössä	Sairauspoissaolotiedot (tuki- ja liikuntaeläinsairaudet sekä yksikkökohtaiset)
Uudet ennaltaehkäisevät työkykyryhmät ja olemassa olevien ryhmien kehittäminen	Sähköisen terveystarkastuksen tulokset
Työhyvinvointiagentti-verkoston kouluttaminen Vuoden aikana 2-4 koulutusta ja 30-40 uutta työhyvinvointiagenttia.	Osallistujamäärät
Kuntotestaustapahtumat yhtymän työntekijöille Lahdessa	
Työhyvis.fi-sivuille lisää tietoa Tietoa ja työkaluja oman fyysisen hyvinvoinnin, terveellisen ravitsemuksen ja hyvän palautumisen edistämiseksi sekä yhtymän olemassa oleva toiminta paremmin esille.	
Ennaltaehkäisevän työterveyshuoltoyhteistyön kehittäminen Kuntien liikuntaneuvonta vielä vahvemmaksi osaksi palveluketjua. Ryhmätoiminnan ja raportoinnin kehittäminen.	
Muut ketterät kokeilut, kampanjat, ryhmät ja tapahtumat (esim. pyöräilykampanja keväällä, taukoliikunnan/työpäivän aikaisen palautumisen edistäminen materiaalein ja ohjein yms.)	
Hankkeessa tehdään yhteistyötä ergonomiosaamisen vahvistamiseksi eri keinoin ja ergonomiavastuuhenkilötoiminnan kehittämiseksi.	

Kehittämishankkeita

Toimenpiteet	Seurantamittari
Muutoksen työhyvinvointihanke henkilökunnan tukemiseksi 2019-2022 - Keskeisenä tavoitteena on vahvistaa ammatillista kasvua, henkilöstön voimavaroja ja kykyä kehittää työtä muutoksen ja kuormituksen keskellä. Tavoitteena on edistää työntekijöiden ja johdon välistä vuorovaikutusta, jotta keskinäinen luottamus ja kuulluksi tuleminen voisi parantua. - Hankkeessa työskennellään vuorovaikutteisesti ja prosessimaisesti. Tuloksena on työkultuurin muutos ja työhyvinvoinnin lisääntyminen yksilöissä, työyhteisössä ja koko organisaatiossa. - Hankkeessa on aloittanut syksyllä 2019 uudet työyksiköt; 26 työyksikköä, joissa työskentelee noin 850 työntekijää. Hankkeen ensimmäisen vaiheen (1.8.2018-31.7.2019) loppuraportti löytyy intrasta. Kohti perheystävällisempää yhtymää 2020 Kokeillaan uusia joustavia työaikamalleja ja toimintamalleja vuonna 2019-2020 - sairaan lapsen hoitopalvelu - palkallinen vapaapäivä 12-17-vuotiaan äkillisen, vakavan sairastumisen vuoksi - läheisen kriisitilanteen vuoksi 1-3 palkallista vapaapäivää Sairaan lapsen hoito on tarkoitettu tilapäiseen hoitovapaaseen oikeutetuille vanhemmille, kun perheessä oleva alle 12-vuotias tai vammaisen lapsi on sairas tai toipilas (KVTES 9§ 1mom). Hoitopalvelu on veroton etuus ja sen käyttö on täysin vapaaehtoista. Hankkeen materiaali on Työhyvis.fi-sivuilla. Strateginen työkykyjohtaminen SOTE-muutoksessa yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa 2019-2021 - Tavoitteena on strategiaan liitetyn työkykyjohtamisen edellytysten luominen mm. toimintatavat ja seurannan välineet henkilöstön työkyvyn kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi muutoksessa.	Kirjallinen palaute osallistujilta Kysely esimiehille Seurantaan kokeilukäytössä olevien toimintamallien käyttöä ja kustannuksia.

Työhyvinvointi, työkyky ja työturvallisuus

Esimiehen huoneentaulu

Työhyvinvointikysely ja työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelma

Varaan työaikaa ja kannustan kyselyyn vastaamiseen.
Käyn kyselyn tulokset läpi yhdessä keskustellen läpi.
Kirjaan muutaman kehittämistoimenpiteen tulosportaaliin.
Seuraan ja arvioin kehittämistoimenpiteiden toteutumista yhdessä työntekijöiden kanssa.
Hyödynnän eri lähteistä koottua tietoa työyksiköni kehittämistoimenpiteiden laadinnassa.
Toimialan ja tulosalueen johtajana teen toimintasuunnitelman henkilöstösuunnitelmaan.

Terveelliset ja turvalliset työskentelyolosuhteet

Teen työn vaarojen ja haittojen tunnistamista yhdessä työntekijöiden kanssa työolosuhteiden olennaisesti muuttuessa tai vuosittain.
Hyödynnän arvioinnissa HaiPro-järjestelmässä olevaa työn vaarojen ja haittojen tarkistuslistaa ja tallennan riskienarvioinnin toimenpiteineen HaiPro-järjestelmään.
Seuraan HaiPro-järjestelmään kirjattujen toimenpiteiden toteutumista.
Käsittelen työturvallisuusilmoitukset HaiPro-järjestelmässä yhdessä työyhteisön kanssa.
Otan yhteiseen keskusteluun ne työturvallisuuspuutteet, joihin pohdimme yhdessä korjaustoimenpiteet.
Huolehdin työntekijöiden perehdyttämisestä ja osaamisesta.

Työkykyiset työntekijät

Toimin Tukea työkykyyn -toimintamallin mukaisesti.
Seuraan työyksiköni sairauspoissaoloja.
Käyn tarvittavat työkykyyn liittyvät keskustelut työntekijöitteni kanssa.
Mahdollistan korvaavan työn käytön sairauspoissaolon sijaan.
Seuraan ergonomisten työvuorojen toteutumista työvuorosuunnittelussa.
Ohjaan henkilöstöä tutustumaan Työhyvis.fi-sivuille.

Hyvinvoivat työyhteisöt

Otan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen liittyviä asiakokonaisuuksia säännöllisesti esiin yhteisissä palavereissa.
Puutun epäasialliseen kohteluun ja häirintään.
Mahdollistan riittävän työhyvinvointiosaamisen ja koulutuksiin osallistumisen.

Työterveyshuoltoyhteistyö

Tallennan työyksikön ajantasaisen työpaikkaselvitysraportin työntekijöiden nähtäville.
Ohjaan työntekijät työhöntulotarkastuksiin ja seuraan, että työntekijät osallistuvat lakisääteisiin terveystarkastuksiin.
Hyödynnän sähköisen terveystarkastuksen työyhteisötason tuloksia työkykyjohtamisessa.
Olen yhteydessä työterveyshuoltoon työyksikön työkykyasioissa.

Työhyvinvointi, työkyky ja työturvallisuus

Työntekijän huoneentaulu

Hyvinvoivat työyhteisöt

Osallistun työyksikössä säännöllisesti pidettäviin palavereihin, joissa käsitellään työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen liittyviä asiakokonaisuuksia.
Vältän muihin työntekijöihin kohdistuvaa häirintää tai epäasiallista käyttäytymistä.
Ylläpidän työhyvinvointiosaamistani ja osallistun koulutuksiin.

Terveelliset ja turvalliset työskentelyolosuhteet

Teen työturvallisuusilmoituksia HaiPro-järjestelmään:

- läheltä piti/uhkatilanteista
- työ- ja työmatkatapaturmista/väkivaltatilanteista.

Keskustelen esimieheni kanssa vaaratilanteeseen johtaneista syistä sekä toimenpiteistä vastaavanlaisten tilanteiden ehkäisemiseksi.

Tutustun yhtymän ohjeisiin ja noudatan niitä.

Huolehdin omasta ja muiden turvallisuudesta.

Tutustun työyksikössäni tunnistettuihin vaaroihin ja haittoihin, työturvallisuusriskien arvioinnin tuloksiin ja toimenpidesuunnitelmaan.

Käytän tarvittavia suoja- ja apuvälineitä työssäni.

Tutustun työpaikkani työpaikkaselvitystraporttiin.

Työkykyiset työntekijät

Perehdyn Tukea työkykyyn -toimintamalliin ja toimin sen mukaisesti.

Käyn tarvittavat työkykyyn liittyvät keskustelut esimieheni kanssa.

Tutustun korvaavan työn ohjeeseen ja toimin sen mukaisesti.

Olen yhteydessä työterveyshuoltoon, jos työhön paluuni sairauspoissaololta pitkittyy.

Huolehdin työkyvystäni ja tutustun työhyvis.fi-sivuihin

Työhyvinvointikysely

Vastaan kyselyyn.

Tutustun kyselyn tuloksiin ja osallistun kehittämissuunnitelman tekoon työyhteisössäni.

Arvioin yhteistyössä muiden työntekijöiden ja esimiehen kanssa kehittämissuunnitelman toteutumista.

Työterveyshuolto

Käyn työhöntulotarkastuksessa ja lakisääteisissä terveystarkastuksissa sekä vastaan sähköiseen terveystarkastukseen osana terveystarkastusta.

Tutustun työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan.

Ohjeet

Työterveyshuollon

toimintasuunnitelma 2020

Tukea työkykyyn -toimintamalli

Korvaavan työn ohje

Työntekijän sairaus työsopimuksen

päättämisperusteena

Päihdeohje

Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun

selvittelymenettely

Perehdytys, osaaminen

Yleisperehdytys, työyksiköiden

perehdytys

SoTeTurva-työturvallisuuden

verkkokurssi

Päihteet puheeksi –verkkokurssi

Työhyvinvointikorttikoulutus

VatuPassi-valmennus esimiehille

Matka kohti hyvää työkykyä 2019-21

Perheystävällinen työpaikka 2019-20

Muutoksen työhyvinvointihanke 2019-22

Kokonaisvaltainen työväkivallan

ennaltaehkäisyn toimintamalli -hanke

2019-21

Työterveyshuollon tuki

Erilaiset ryhmätoiminnot

Sähköinen terveystarkastus

Lakisääteiset ja suunnatut

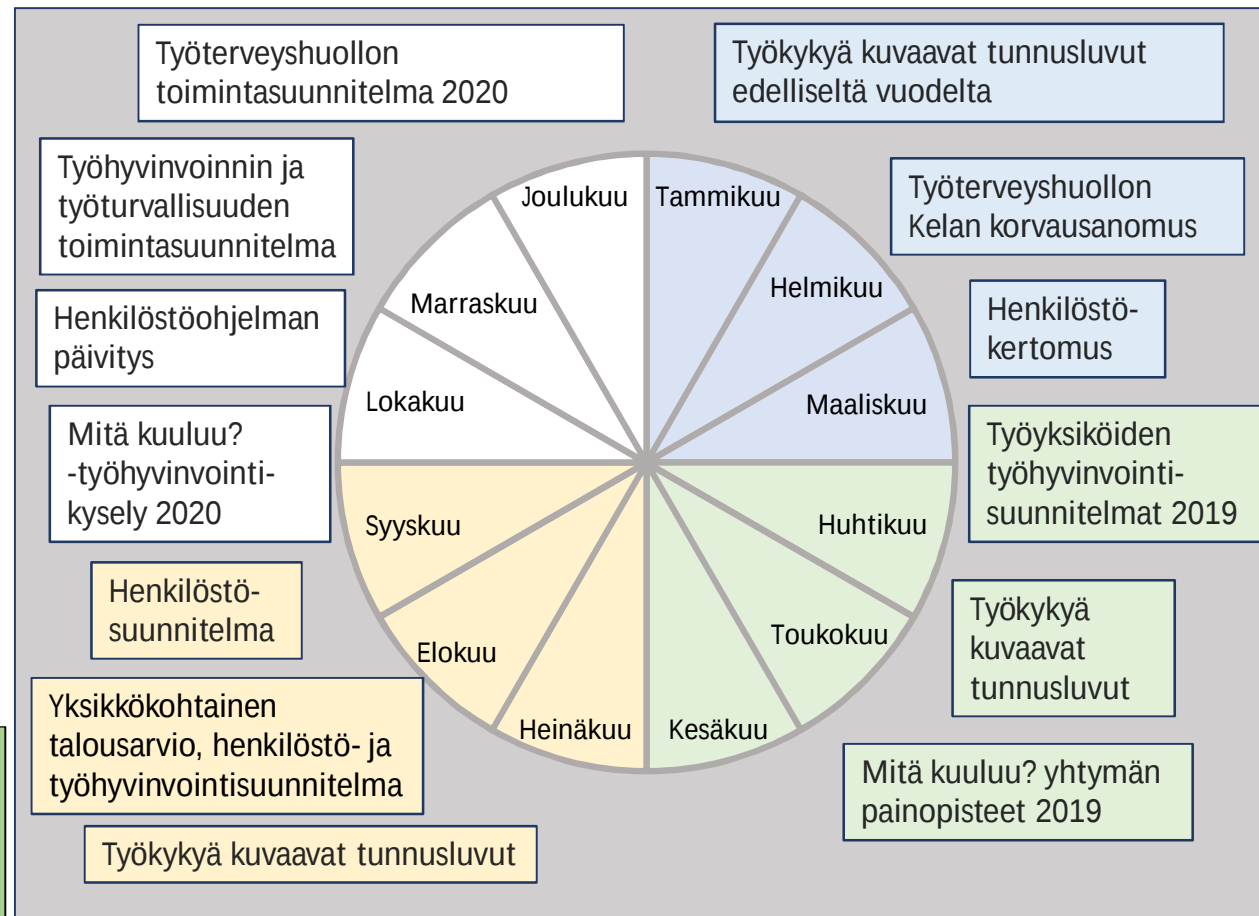
terveystarkastukset

Esimiestyön tuki ja ohjaus mm.

esimieskonsultaatio ja [esimies-](#)

[chatpalvelu](#)

Työkykyjohtamisen kokonaisuus

Läpi vuoden yhdessä keskustellen
Työturvallisuusriskien arviointi ja toimintasuunnitelma riskien vähentämiseksi
Työhyvinvointisuunnitelman toteutumisen seuranta

Läpi vuoden
Kehityskeskustelut
Työkykykeskustelut
Kehittämispäivät

Henkilöstöohjelma
Huoneentaulut esimiehelle ja työntekijälle

Seurattavat tunnusluvut
Työterveyshuollon sähköinen terveystarkastus ja henkilöriskianalyysi
Kuntotestimittaukset
Sairauspoissaolotiedot (ESS-järjestelmä ja tth)
Toimenpiteet työkyvyn ja työhön paluun tukemiseksi (ESS-järjestelmä)
Työterveyshuollon toimintatiedot ja kustannukset
Työtaturmatilastot HaiPro

Ohjeet

Työterveyshuollon toimintasuunnitelma 2020
Tukea työkykyyn -toimintamalli
Korvaavan työn ohje
Työntekijän sairaus työsopimuksen päättämisperusteena
Päihdeohje
Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun selvittelymenettely
Sairauspoissaolo-ohje esimiehelle
Sairauspoissaolo-ohje työntekijälle

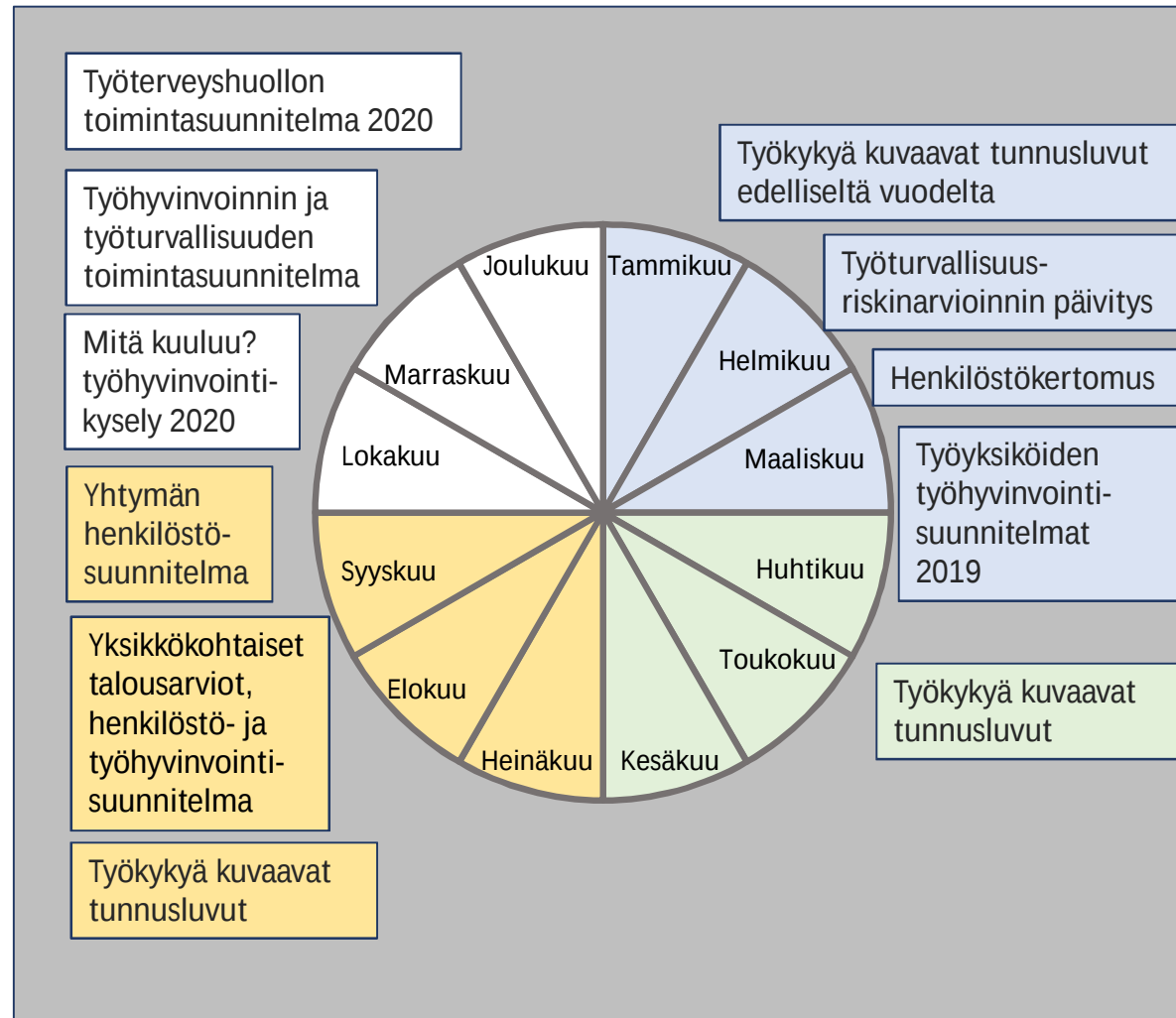
Perehdytys, osaaminen

Yleisperehdytys, työyksiköiden perehdytys
SoteTurva–työturvallisuuden verkkokurssi
Päihteet puheeksi –verkkokurssi
Työhyvinvointikorttikoulutus
Johda työkykyä ja muutosta –valmennus
VatuPassi-valmennus esimiehille
Matka kohti hyvää työkykyä 2019-2021
Voimavaroja työhön -valmennus
Perheystävällinen työpaikka 2019-2020
Muutoksen työhyvinvointihanke 2019-2022
Kokonaisvaltainen työväkivallan ennaltaehkäisyn toimintamalli yksikkökohtaiset menettelytapaohjeet 2019-2021

Työterveyshuollon tuki

Erilaiset ryhmätöinnat
Sähköinen terveystarkastus
Lakisääteiset ja suunnatut terveystarkastukset
Esimiestyön tuki ja ohjaus mm
esimieskonsultaatio ja [esimies-chatpalvelu](#)
Työpaikkaselvitykset

Työkykyjohtaminen työyksikössä

Läpi vuoden yhdessä keskustellen
Työyhteisön työkykyvartti
Työturvallisuusriskien arviointi
Toimintasuunnitelma riskien vähentämiseksi
Työhyvinvointisuunnitelman toteutumisen seuranta

Läpi vuoden
Kehityskeskustelut
Työkykykeskustelut
Kehittämispäivät

Henkilöstöohjelma
Huoneentaulut esimiehelle ja työntekijälle

Seurattavat tunnusluvut
Sähköisen terveystarkastuksen tulokset, josta henkilöstön työkykyisyys
Toteutuneet työkyky- ja kehityskeskustelut
Korvaavan työn käyttö
Sairauspoissaolotiedot esimiehen työpöydältä
Työajanseurantatiedot
Työtapaturomatilatostot HaiPro

Työhyvinvointia ja työkykyä kuvaavat mittarit

Mittari	Tiedon lähde	Mitä raportoidaan Työhyvinvointiryhmä	Tavoite	Missä käsitellään	Raportointi
Työhyvinvointikysely	Kyselyn tulosportaali	Työhyvinvoinnin tila Kokonaistyytyväisyys	Kokonaistyytyväisyyden tavoite 8	Yhtymän johto, johtoryhmät, työyksiköt, TSTMK työhyvinvointiryhmä, YTT	Joka toinen vuosi
Työkyvyttömyys-kustannukset	Kevan avaintieto-palvelut	Eläke-, työtapaturma-, sairauspoissaolo ja työterveyshuollon kustannukset ja vertailu muihin organisaatioihin	Vastaava tulos tai parempi kuin verrokeilla	Yhtymän johto, johtoryhmät, työyksiköt, TSTMK työhyvinvointiryhmä, YTT	Vuosittain
Työkyvyttömyys	Esimiehen työpöytä	Osatyökyvyttömyyseläkkeille siirtyneet (määrä, % henkilöstöstä) Kuntoutustuella olevat (määrä, % henkilöstöstä) Täysi työkyvyttömyyseläke (määrä, % henkilöstöstä)	Osa-aikaisuuksien määrä lisääntyy	Työhyvinvointiryhmä	Vuosittain
Sairauspoissaolot	Esimiehen työpöytä	Sairauspoissaolojen määrä/htv ja kestojakaukmat yli 15 ja 30 päivän sairauspoissaolot Työ- ja työmatkatapaturmat (yli 30 pv sairauspoissaolo)	Sairauspoissaolopäivien määrä vähenee 1pv/htv Vakavien työ- ja työmatkatapaturmien määrä vähenee Työkykykeskustelut on käyty 100 %	Työhyvinvointiryhmä Työsuojelutoimikunta Työyksiköt	3 x vuodessa
Sairauspoissaolot	Esimiehen työpöytä	Korvaavan työn käyttö	Korvaavan työn käyttö lisääntyy	Työhyvinvointiryhmä Työyksiköt	3 x vuodessa
Sairauspoissaolot	Esimiehen työpöytä	Terveysprosentti	Terveysprosentti kasvaa	Työhyvinvointiryhmä	Vuosittain

Työturvallisuuden mittarit

Mittari	Tiedon lähde	Mitä raportoidaan	Tavoite	Missä käsitellään	Raportointi
Työ- ja työmatkaturmat Läheltä piti -tilanteet	HaiPro	Työtapaturmat, työmatkataturmat (määrä, myötävaikuttavat tekijät, riskiluokat) Turvallisuushavaintojen ja läheltä piti tilanteiden määrä sataa henkilöä kohden (lukumäärä vuodessa/100 hlöä)	Työ- ja työmatkataturmien määrä vähenee Turvallisuushavaintojen ja läheltä piti -tilanteiden ilmoitusten määrä lisääntyy Työturvallisuusilmoitukset on käsitelty (100%)	Johtoryhmät, työyksiköt, Työsuojelutoimikunta	3 x vuodessa
Vaarojen kartoitus ja riskien arviointi	HaiPro	Toteutetut vaarojen kartoitukset ja riskienarvioinnit Suunniteltujen toimenpiteiden toteutuminen	Tunnistettujen riskien riskiluokat alle 4 Toimenpiteet tehty määräajassa riskin poistamiseksi tai vähentämiseksi	Johtoryhmät, työyksiköt, Työsuojelutoimikunta	Vuosittain
Työpaikkaselvitykset	HaiPro	Toimenpiteet ja toteutuminen suunnitelman mukaan	Toimenpiteet tehty määräajassa	Työyksiköt Työsuojelutoimikunta	Vuosittain
Tapaturmataajuus	If-tilastot	Yli 1 pv:n työtapaturmien määrä/ miljoona tehtyä työtuntia	Työtapaturmien määrä vähenee	Työsuojelutoimikunta	Vuosittain
Työ- ja työmatkataturmien määrä	If-tilastot	Kaikki vähintään 4 pv poissaoloa Vakavien määrä (yli 30 päivän sairauspoissaolo)	Vakavien työ- ja työmatkataturmien määrä vähenee	Työsuojelutoimikunta	Vuosittain

Työterveyshuollosta saatava tieto, jota analysoidaan yhdessä yhtymässä kootun tiedon kanssa

Mittari	Tiedon lähde	Mitä raportoidaan	Tavoite	Missä käsitellään	Raportointi
Henkilöstön työkyky ja terveydentila	Työterveyshuolto	Sähköisten terveystarkastusten yhteenvetoraportit ja jatkotoimenpiteet Toteutuneet suunnatut ja lakisääteiset terveystarkastukset ja jatkotoimenpiteet Lakisääteisiin tarkastuksiin tulematta jättäneiden määrä Työhön liittyvien sairaanhoitokäyntien määrä ja suositellut jatkotoimenpiteet ja käynnistetyt työkyvyn tukitoimet Työterveysneuvotteluihin liittyvät raportit	Henkilöriskianalyysin tulos: tavoite valtakunnallinen taso Lakisääteisten tarkastusten toteutuminen kattavasti Sairaanhoitokäynnit liittyvät yhä enemmän työhön	Johtoryhmät, työyksiköt, Työsuojelutoimikunta Työhyvinvointiryhmä	3 x vuodessa
Henkilöstön työkyky ja terveydentila	Työterveyshuolto	Sairauspoissaolotiedot diagnooseittain ja keston mukaan Korvaavan työn suositusten määrä	Sairauspoissaolopäivien määrä vähenee 1pv /hvt	Johtoryhmät Työhyvinvointiryhmä Työsuojelutoimikunta	3 x vuodessa
Työkyvyn tukitoimet	Työterveyshuolto	Ryhmätoimintaan osallistuneet ja palaute	Ryhmätoimintaan osallistuvien määrä lisääntyy	Työsuojelutoimikunta Työhyvinvointiryhmä	Vuosittain
Työolot	Työterveyshuolto	Tehdyt työpaikkaselvitykset (kohteet), työpaikkaselvityksissä esille tulleet riskiluokat ja eteenpäin viestitettävät merkittävät asiat.	Terveelliset ja turvalliset työskentelyolosuhteet, työturvallisuusriskien terveydellisen merkityksen arvio, vaikutus työkyvylle on vähäinen ja merkityksetön Toimenpiteiden toteutumisen seuranta	Työsuojelutoimikunta	
Työterveyshuollon kustannukset	Työterveyshuolto	Ennaltaehkäisevä toiminta toiminnoittain Sairaanhoito toiminnoittain	KL1/KL 2 suhde : tavoite 60/40	Johtoryhmät, Työsuojelutoimikunta Työhyvinvointiryhmä	Vuosittain
Sisäilmaasto-ongelmiin liittyvät oireilut	Työterveyshuolto	Oireilujen määrä työyksioissä	Oirelevien henkilöiden määrä vähenee	Sisäilmatyöryhmä	Kokoukset (4-6 kertaa vuodessa)